

Uvod

1. Pojam zaveštanja

Zaveštanje (testament, oporuka, poslednja volja) predstavlja zakonom uređeni oblik jednostrane, strogo lične izjave volje za to sposobnog lica, kojom ono određuje raspodelu svoje imovine posle svoje smrti i, eventualno, daje druge izjave i naredbe u vezi sa svojom smrću. Drugim rečima, pravilo je da zaveštanjem zaveštalac uređuje raspodelu imovine za slučaj svoje smrti, ali pored toga zaveštalac može da unese i neke neimovinske odredbe, a izuzetno takve odredbe mogu činiti i isključivu sadržinu testamenta. Na primer: priznanje vanbračnog očinstva, određivanje mesta i načna sahrane i drugo. Testament u pravnom, tj naslednopravnom smislu reči treba razlikovati od tzv. umetničkih, političkih ili književnih testamenata. I u naslednopravnom smislu reč zaveštanje, odnosno testament ima više značenja. U formalnom smislu, zaveštanje je svaka izjava volje uperena na postizanje nekog naslednog efekta, tj. bilo čega što može činiti sadržinu testamenta, data u zakonom utvrđenom obliku za testament. Izjava volje, koja nema nikakve veze sa onim što može biti sadržina testamenta ne može se smatrati testamentom ni u formalnom smislu. Npr. izjava volje koja se tiče političke situacije, naučnog ili umetničkog shvatanja ili mišljenja, sama po sebi, bez obzira na zadovoljenje forme, ne može se smatrati testamentom ni u formalnom smislu. Što se tiče ovog, formalnog smisla, zaveštalac može imati više testamenata, i u tom slučaju oni će se međusobno dopunjavati, ali i isključivati. U materijalnom smislu, zaveštalac može imati samo jedan testament. Naime, zaveštalac može ostaviti više testamenata u formalnom smislu, ali sud mora, uzimajući sve okolnosti u razmatranje, ustanoviti šta je poslednja volja ostavioca. Poslednja volja mora biti jedinstvena i jedna, i to je ono što testament čini materijalnim.

1.1. Istorijat zaveštanja

Da bi testament mogao da se pojavi, bilo je potrebno da se u društvu afirmiše individua i njena volja. To, naravno nije bilo moguće u uslovima primitivnog razvoja društva. Drevna prava, izgleda da nisu uspela da dođu do toga da subjekat svojom voljom postavi sebi naslednika. Taj odlučujući korak je načinilo rimsko pravo. Testament se kod Rimljana pojavio najverovatnije u periodu VII-VI v.pne., u vreme raspada zajedničke i nastanka privatne svojine. Međutim, volja pojedinca morala je biti izrečena pred narodnom skupštinom, i o tome se u početku glasalo. Taj prvi testament bio je, dakle, usmeni i javni. Sledeći oblik testamenta nastao je oko 70.god pne. gde su se kao najvažniji elementi forme javili pečati i potpisi svedoka, čime se objavilo da će se svako pismo koje sadrži postavljanje naslednika, sa eventualnim drugim odredbama, smatrati testamentom ako sadrži potpis zaveštaoca i sedmoro svedoka. Ostavilac je svoju poslednju volju mogao da izjavi i u jednom od javnih oblika testamenta, odnosno pred sudom, ili koji se deponovao u carskoj kancelariji. Postojali su i testamenti u posebnim prilikama sa nešto ublaženom formom, tj. bio je punovažan i u slučaju kada svedoci nisu bili prisutni, ili u obliku pisma roditelja svojoj deci. Konačno, sredinom V veka, prihvaćen je i svojeručni testament, forma koja se i danas koristi u većini savremenih prava.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com